

MIKKELIN HIIPPAKUNNAN PIISPA

Saarna valtakunnallisen veteraaniviikon juhlamessussa 15.3.2015 Tainionkosken kirkossa Imatralla

Jeesus sanoi:

”Minä olen elämän leipä. Teidän isänne söivät autiomaassa mannaa, ja silti he ovat kuolleet. Mutta tämä leipä tulee taivaasta, ja se, joka tätä syö, ei kuole. Minä olen tämä elävä leipä, joka on tullut taivaasta, ja se, joka syö tätä leipää, elää ikuisesti. Leipä, jonka minä annan, on minun ruumiini. Minä annan sen, että maailma saisi elää.”

Tästä sukeutui kiivas väittely juutalaisten kesken. He kysyivät toisiltaan: ”Kuinka tuo mies voisi antaa ruumiinsa meidän syötäväksemme?” Jeesus sanoi heille: ”Totisesti, totisesti: ellette te syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertaan, teillä ei ole elämää. Mutta sillä, joka syö minun lihani ja juo minun vereni, on ikuinen elämä, ja viimeisenä päivänä minä herätän hänet. Minun lihani on todellinen ruoka, minun vereni on todellinen juoma. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, pysyy minussa, ja minä pysyn hänessä. Isä, joka elää, on minut lähettänyt, ja niin kuin minä saan elämäni Isältä, niin saa minulta elämän se, joka minua syö. Tämä on se leipä, joka on tullut alas taivaasta. Se on toisenlaista kuin se ruoka, jota teidän isänne söivät: he ovat kuolleet, mutta se, joka syö tätä leipää, elää ikuisesti.” (Joh. 6:48-58)

Talvisodan päättymisen jälkeen maaliskuussa 1940 maavoimien pastori Rolf Tiivola viittasi puheessaan korkeassa asemassa olevan sotilaan lausumaan ennen sotaa: ”Meiltä, mahdollisesti jouduessamme aseellisesti puolustamaan itsenäisyyttämme ja vapauttamme, ennen kaikkea tullaan vaatimaan kestävyyttä.” Tiivola jatkoi: ”Nyt sodan päätyttyä voimme suureksi ihmeeksemme todeta, että kansassamme oli kestävyyttä yli odotusten. Niin rintamajoukot kuin koko kansakin osoittivat aivan erikoista kestävyyttä. Tämän kestävyuden ansiota onkin varmaan, ettemme ratki hukuneet, vaan jäimme elämään vapaana maana ja kansana. Mutta me tarvitsemme jatkuvasti samaa kestävyyttä. Ankaru rauha vaatii sitä meiltä ehkä vielä enemmän kuin raskas sota. ... Kestäkäämme sen vuoksi yhä edelleen yksimielisinä, yhtenä miehenä suurimmissakin vaikeuksissa. Yksimielisyys on voimaa. ’Pienen kansa suurin voima on yksimielisyys’, on kunnioitettu ylipäällikkömme lausunut.” (Risti rintamalla. Otava 1940, s 170-171).

Kansanjohtajana Mannerheimin suuri näky oli kansan yhtenäisyys. Sen hän näki tehtäväkseen ja sen puolesta hän puhui. Isänmaalla, kansalla voi olla tulevaisuus vain, jos se on yksimielinen ja kestävä. Tällainen oli Suomen kansa viime sotien aikana. Siksi on aivan oikeutettua puhua talvisodan hengestä. Veteraanipolvelle tuttu opetusneuvos, rovasti Pentti Tapio on ilmaissut tämän näin: ”Pelastuimme, kun Jumala varjeli ja kaveria ei jätetty.” Tällainen ajattelu paljastaa sen, millaisia ovat kestävä arvot. Jotta kansa kestä, sen on oltava sisäisesti vahva ja terve, ytimeltään ja eettisiltä arvoiltaan luja.

Ajallinen hyvä ja maallinen hyvinvointi ovat välttämättömiä elämälle. Säilyäksemme hengissä tarvitsemme ruokaa ja juomaa, vaatteita, kodin jne. Siksi työ kuuluu ihmisen elämään. Leipä ei putoa taivaasta eikä toimeentulo tipahda automaattista. Niiden eteen on nähtävä vaivaa, kouluttauduttava, tehtävä työtä ja kannettava vastuuta. Tähän kaikkeen tarvitaan maataloutta, yrityksiä, kouluja,

kauppoja, laitoksia ja muita työpaikkoja. Ne luovat hyvinvointia. Juuri nämä kysymykset ovat ajankohtaisia koko maassa, myös täällä Imatralla.

Hyvä elintaso ja toimeentulo eivät kuitenkaan ihmiselle riitä. Ne eivät myöskään yksin luo kansan tarvitsemaa sisäistä vahvuutta. Vaikka elämän materiaallinen puoli olisi kaikin puolin kunnossa, mutta henkinen ja hengellinen puoli ei, elämä ei ole tyydyttävää. Jokainen tarvitsee vakuutusta siitä, että elämä on luottamuksen, ponnistelemisen ja elämisen arvoista. Perustarpeitamme on elämän turvan, mielekkyyden ja tarkoituksen löytäminen.

Tämän juhlapäivän evankeliumissa Jeesus sanoo: *”Minä olen elämän leipä.”* Hän tietää ihmisen perimmäisen tarpeen. Siksi hän puhuu hyvin suoraan: *”Minä olen tämä elävä leipä, joka on tullut taivaasta, ja se, joka syö tätä leipää, elää ikuisesti.”*

Elämän leipä on Jumalalta tuleva sielun ruoka. Ilman elämän leipää ihmisen sielua jäytää tappava nälkä. Nykyaikana tämä nälkä on tullut aiempaa kovemaksi. Tämä johtuu siitä, että länsimaisessa kulttuurissa Jumalaa ei enää tarvita. Yleisen mielipiteen mukaan häntä ei ole olemassa. Jumalaa ei enää oteta laskuihin mukaan, kun mietitään, mitä ihminen elääkseen tarvitsee: Ruokaa, työtä, asunnon, koulutusta, liikuntaa, taidetta. Mutta Jumalaa ei oikeastaan tarvita. Tai tarvitsee kuka tarvitsee, se on yksityisasiasia ja siellä pysyköön, marginaalissa piilossa.

Elämän syvimmistä ulottuvuuksista ei kuitenkaan voi puhua ilman Jumalaa. Ihminen on uskonnollinen olento. Uskonnollisuus asuu hänessä, vaikka hän haluaisi olla ilman uskontoa. Sillä ihminen turvautuu aina johonkin voimakkaaseen ja suureen, hän etsii aina suojaa ja merkitystä elämälleen. Tämä turvan, tarkoituksen ja merkityksen hakeminen on pohjimmiltaan uskonnollista, vaikka noita seikkoja ei tietoisesti haettaisikaan uskosta Jumalaan. Tästä turvan ja suojan etsinnästä sota- vuodet ovat esimerkkinä. Samoin yhä edelleen suurten onnettomuuksien ja katastrofien keskellä etsimme turvaa kirkosta.

Me kristityt etsimme ja haemme turvaa, suojaa ja merkitystä Jumalalta. Tunnustamme, että elämämme on Jumalan lahja. Tunnistamme, että ihmiseen on luotu jumalakaipuu. Hän etsii elämän leipää, ravintoa sielulle. Jeesus Kristus voi täyttää syvimmän kaipuun. Hän on ainut leipä, jonka varassa jaksan elämässä ja kuolemassa. Muut leivät ovat vain korviketta, kaikkea muuta kuin leipää, vaikka ovatkin sellaista olevinaan. Hän on Pelastajamme ja Vapahtajamme, eikä ainoastaan meidän vaan koko maailman ja kaikkien ihmisten. Tässä on evankeliumin sanoman ydin ja keskus.

Elämän leipään tartutaan uskolla. Silloin ihmisen syvin ikävä ja kaipuu voivat täytyä. Jos etsit ja kaipaat elämäsi turvaa ja tarkoitusta, apu on lähellä. Tässä jumalanpalveluksessa elävä Kristus on läsnä sanassaan. Joka kerta kun polvistut ehtoollispöytäsi, Herra itse jakaa elämän leipää. Hän lupaa meille: *”Se, joka syö tätä leipää, elää ikuisesti.”* Iankaikkinen elämä on todellisuutta jo tässä ajassa, kun uskomme ylösnousseeseen Kristuksen.

Hyvät seurakuntalaiset. Tänään vietämme valtakunnallisen veteraaniviikon juhlamessua sekä Imatran Sotaveteraanit ry:n 50-vuotisjuhlaa. Päällimmäisenä tuntona on kiitollisuus. Se on kiitollisuutta siitä, että maamme säilytti itsenäisyytensä ja vapautensa. Sotaveteraanit olette keskuudessamme muistuttamassa siitä, mikä on ollut itsenäisyytemme hinta. Maamme vapaus on verellä ostettu. Meidän nuorempien sukupolvien velvollisuus on huolehtia siitä, että tämä muisto ei katoa suomalaisten mielestä eikä sydämistä.

Veteraanijärjestöjen toiminnassa on tähdennetty perinteiden säilymisen tärkeyttä ja merkitystä. Sota-ajat ovat – onneksi – vuosikymmenten takana. Talvisota päättyi 75 vuotta sitten. Jatkosodan

päättymisestä tulee kuluneeksi seitsemänkymmentä vuotta. Silti viime sotien muisto on jatkuvasti läsnä teidän veteraanisukupolvien arkisessa elämässä. Se on läsnä yhteisissä juhlissa, kuten tänään. Se on läsnä sodan ajan kirjeissä, esineissä, muistomerkeissä, kirjoissa, elokuvissa.

Veteraanisukupolvien perinteiden säilyminen ja siirtäminen on tärkeää. Vielä merkittävämpää on säilyttää ja siirtää se henkinen ja hengellinen perintö, jonka varassa kansamme kesti ja voitti vaikeudet. Se merkitsee ”kodin, uskonnon ja isänmaan” arvostamista. Se merkitsee yksimielisyyden ja yhteisvastuun juurruttamista jokaisen sukupolven elämänarvoiksi. Se merkitsee kansaa, joka on sisäisesti vahva ja terve, ytimeltään ja eettisiltä arvoiltaan luja. Se merkitsee luottamusta Jumalaan.

Muistan vuosien takaa jo aiemmin mainitsemani opetusneuvos, rovasti Pentti Tapion puheen. Hän mainitsi siinä, että veteraanit seisovat loppuun saakka lujasti isänmaan asialla. Siksi ”Kahta en vaihda, kahdesta en luovu. Toinen on isänmaa, toinen on toivo päästä kerran taivaalliseen isänmaahan.” Tänään kiitämme isänmaastamme. Tänään kuulemme Jeesuksen sanat taivaallisesta isänmaasta – siis siitä elämästä, joka Jeesuksessa alkaa jo nyt, mutta ei suinkaan pääty kuolemaan. Kuule siis tarkasti Herramme Jeesuksen sana: *”Minä olen elämän leipä. Joka syö tätä leipää, elää ikuisesti.”*

Seppo Häkkinen